

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 185 (XXIX) — Nr. 292

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Marti, 25 aprilie 2017

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>	<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE			
Decizia nr. 777 din 15 decembrie 2016 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 110 alin. (5) teza a doua, ale art. 123 alin. (2) și ale art. 374 alin. (7) teza întâi din Codul de procedură penală	2-6		
HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI			
242. — Hotărâre privind actualizarea valorii de inventar a imobilului 2862 aflat în domeniul public al statului și în administrarea Ministerului Apărării Naționale și pentru transmiterea unei părți din acesta din domeniul public al statului și din administrarea Ministerului Apărării Naționale în domeniul public al orașului Hațeg, județul Hunedoara.....	7-8		
246. — Hotărâre privind trecerea unei construcții aflate în administrarea Ministerului Afacerilor Interne — Inspectoratul General de Aviație din domeniul public al statului în domeniul privat al acestuia, în vederea scoaterii din funcțiune, casării și valorificării, și pentru			
		actualizarea anexei nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 1.705/2006 pentru aprobarea inventarului centralizat al bunurilor din domeniul public al statului	9
		248. — Hotărâre pentru aprobarea Memorandumului de înțelegere dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Islamice Iran cu privire la eliminarea obligativității vizelor pentru titularii de pașapoarte diplomatice și de serviciu, semnat la București la 9 noiembrie 2016.....	10
		Memorandum de înțelegere între Guvernul României și Guvernul Republicii Islamice Iran cu privire la eliminarea obligativității vizelor pentru titularii de pașapoarte diplomatice și de serviciu	10-11
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE			
		Decizia nr. 17 din 13 martie 2017 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept)	12-16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 777

din 15 decembrie 2016

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 110 alin. (5) teza a doua, ale art. 123 alin. (2) și ale art. 374 alin. (7) teza întâi din Codul de procedură penală

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Livia-Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Oana Cristina Puică	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Marinela Mincă.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 374 alin. (7) teza întâi din Codul de procedură penală cu referire la art. 110 alin. (5) teza a doua și art. 123 alin. (2) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Florentina Tăvălică și de Nicoleta Rențea în Dosarul nr. 4.216/62/2015 al Tribunalului Brașov — Secția penală și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.783D/2015.

2. La apelul nominal, pentru autoarele excepției răspunde apărătorul ales Angela Hărăstășanu, cu împuternicire avocațială la dosar. Lipsesc celelalte părți, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul avocatului autoarelor excepției de neconstituționalitate, care solicită admiterea acesteia, reiterând argumentele invocate în fața Tribunalului Brașov — Secția penală. Astfel, arată că noul Cod de procedură penală — prin introducerea procedurii de cameră preliminară, care implică excluderea posibilității restituirii cauzei la parchet ulterior acestei proceduri și judecarea cauzei doar pe baza probelor administrate în cursul urmăririi penale — urmărește soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil. Acestor modificări de esență le corespund noi garanții cu privire la procedurile din cursul urmăririi penale, printre care se numără și obligația de a se înregistra audierea suspectilor/inculpaților. Consideră că aceeași obligație se impune și pentru ascultarea martorilor. Subliniază diferența dintre cenzurarea legalității probelor și cenzurarea temeiniciei acestora, susținând că, în ceea ce privește audierea în timpul urmăririi penale a coinculpaților și a martorilor, dispozițiile de lege criticate nu oferă suficiente garanții pentru ca inculpatul să poată contesta probele astfel obținute sub aspectul legalității. Susține că dispozițiile de lege criticate încalcă dreptul la un proces echitabil, întrucât, pe de o parte, organele de urmărire penală nu respectă caracterul obligatoriu al înregistrării audierii suspectului/inculpatului, excepția prevăzută de art. 110 alin. (5) teza a doua din Codul de procedură penală fiind transformată în regulă, iar pe de altă parte nu se prevede obligația de a înregistra audierea martorului, în condițiile în care verificarea legalității administrării probelor de către organele de urmărire penală se realizează doar în procedura camerei preliminare, după care este posibilă judecarea cauzei fără readministrarea respectivelor probe. Consideră că se aduce atingere principiilor nemijlocirii, contradictorialității și publicității, caracteristice fazei de judecată a procesului penal, fiind mutat centrul de greutate — în privința administrării probelor, cu referire specială la audierea

coinculpaților și a martorilor — în cadrul fazei de urmărire penală, care este lipsită de garanțiile menționate.

4. Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere ca neîntemeiată a excepției de neconstituționalitate, invocând în acest sens jurisprudența în materie a Curții Constituționale. Arată, astfel, că procedeele probatorii vizate de art. 110 alin. (5) și de art. 123 alin. (2) din Codul de procedură penală nu înlătură obligația consemnării în scris a declarațiilor, iar loialitatea luării declarațiilor de către organele de urmărire penală poate fi contestată oricând în cursul cercetării judecătorești, întrucât se pune problema fiabilității probelor, judecătorul fiind cel chemat să aprecieze cu privire la acestea, în condițiile art. 103 din Codul de procedură penală.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

5. Prin Încheierea penală nr. 271 din 27 noiembrie 2015, pronunțată în Dosarul nr. 4.216/62/2015, **Tribunalul Brașov — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 374 alin. (7) teza întâi din Codul de procedură penală cu referire la art. 110 alin. (5) teza a doua și art. 123 alin. (2) din Codul de procedură penală.** Excepția a fost ridicată de Florentina Tăvălică și de Nicoleta Rențea cu ocazia soluționării unei cauze penale.

6. În motivarea excepției de neconstituționalitate autoarele acesteia susțin, în esență, că dispozițiile de lege criticate încalcă prevederile constituționale ale art. 20 — referitor la preeminența tratatelor internaționale privind drepturile omului, la care România este parte, asupra legilor interne — și ale art. 21 alin. (3) teza întâi privind dreptul la un proces echitabil. În acest sens, arată că, potrivit art. 374 alin. (7) teza întâi din Codul de procedură penală, în faza de judecată, readministrarea probelor administrate în cursul urmăririi penale se face doar condiționat. Consideră că, prin faptul că nu se readministrează toate probele, se aduce atingere principiilor nemijlocirii, contradictorialității și publicității, caracteristice fazei de judecată a procesului penal, mutându-se centrul de greutate — în privința administrării probelor, cu referire specială la audierea martorilor — în faza de urmărire penală, care este lipsită de garanțiile menționate. Arată că restrângerea rolului fazei de judecată în ceea ce privește administrarea probelor — prin dispozițiile art. 374 alin. (7) teza întâi din Codul de procedură penală — are drept corespondent, în contrapondere, introducerea în Codul de procedură penală a unor garanții noi privind echitatea procedurii, în considerarea caracterului unitar al fazelor procesului penal, printre care se numără: obligația consemnării întrebărilor în cursul audierii suspectului/inculpatului [art. 110 alin. (1)], obligația înregistrării audierii suspectului/inculpatului [art. 110 alin. (5) teza întâi], posibilitatea înregistrării audierii martorului [art. 123 alin. (2)], consacarea expresă a principiului loialității administrării probelor (art. 101) și verificarea de către un judecător, în procedura de cameră preliminară, a legalității administrării probelor în cursul urmăririi penale (art. 342). Consideră însă că aceste garanții constituie doar compensări parțiale ale restrângerii limitelor cercetării judecătorești și ale riscului fundamentării hotărârii instanței preponderent pe probe administrate în cursul urmăririi penale, fază necontradictorie și

nepublică. Autoarele excepției susțin că aceste garanții nu sunt suficiente în absența obligației de a înregistra audierea martorului și în condițiile nerespectării caracterului obligatoriu al înregistrării audierii suspectului/inculpatului, având în vedere transformarea excepției prevăzute de art. 110 alin. (5) teza a doua din Codul de procedură penală în regulă. Astfel, arată că, în cauză, în toate declarațiile suspectilor/inculpaților s-a consemnat neînregistrarea audierii acestora din cauza lipsei mijloacelor tehnice, ceea ce semnifică transformarea excepției prevăzute de art. 110 alin. (5) teza a doua din Codul de procedură penală în regulă. În acest mod, garanția legală a fost golită de conținut și transformată dintr-o garanție efectivă în una iluzorie, în condițiile în care urmărirea penală a fost efectuată de procuror în cadrul unei instituții informatizate, unite la Direcția Națională Anticorupție. Chiar dacă, prin Decizia Curții Constituționale nr. 641 din 11 noiembrie 2014, s-a conferit caracter contradictoriu procedurii camerei preliminare, aceasta rămâne o fază a procesului penal în care nu se administrează probe. Această caracteristică a procedurii de cameră preliminară restrânge controlul de legalitate privind administrarea probelor la verificarea elementelor existente în dosarul de urmărire penală. Referitor la controlul de legalitate cu privire la audieri — sub aspectul loialității administrării probelor — un mijloc important l-ar reprezenta tocmai verificarea înregistrărilor audio sau audiovideo ale audierilor din cursul urmăririi penale. Codul de procedură penală consacră însă, în mod paradoxal, obligația înregistrării audio doar în cursul judecării, fază în care există garanțiile contradictorialității și publicității, în timp ce la urmărirea penală, fază lipsită de aceste garanții ale procesului echitabil, în cazul audierii suspectului/inculpatului — deși înregistrarea este obligatorie — există posibilitatea derogării, posibilitate transformată, în practică, în regulă, iar în cazul audierii martorului înregistrarea este facultativă. Autoarele excepției susțin că este încălcat dreptul la un proces echitabil, având în vedere că verificarea legalității administrării probelor de către organele de urmărire penală se realizează doar în procedura camerei preliminare, după care este posibilă judecarea cauzei fără readministrarea probelor administrate în cursul urmăririi penale. Subliniază că readministrarea probelor în cursul judecării se poate face pentru acele probe administrate în cursul urmăririi penale care sunt contestate pentru netemeinicie, fără să mai poată fi însă contestate și pentru nelegalitate. Consideră că probele obținute în cursul urmăririi penale prin audierea suspectilor/inculpaților și a martorilor, cu privire la care controlul de legalitate, inclusiv în ceea ce privește loialitatea administrării, nu se bazează și pe verificarea înregistrării audierii — nu pot sta la baza unei soluții de condamnare, dacă probele nu sunt readministrate în cursul judecării, în mod nemijlocit, de un judecător independent, în condiții de contradictorialitate și publicitate. Pe de altă parte, subliniază că, în lipsa unei ierarhii a probelor, chiar dacă o probă a fost nelegal obținută în cursul urmăririi penale, dacă însă nu a fost înlăturată în camera preliminară — din lipsă de mijloace suficiente pentru verificarea legalității — ea va avea forță probantă egală cu probele administrate în cursul judecării, fără a mai face referire și la aspectele ce restrâng posibilitatea revenirii asupra unei declarații ce a produs deja efecte. Având în vedere interesul general privind aflarea adevărului în cauzele penale și importanța consecințelor posibile cu privire la libertatea persoanei, autoarele excepției concluzionează că nu poate fi condiționată readministrarea probelor de diligențele inculpatului, respectiv de profesionalismul avocatului său, procesului penal fiindu-i specific principiul oficialității. În plus, menționează cazurile frecvente în care inculpații, din diferite motive, nu pot fi reaudiați în instanță, un exemplu fiind acela al exercitării dreptului la tăcere. Consideră că excepția de neconstituționalitate ridicată își menține actualitatea și după pronunțarea Deciziei Curții Constituționale nr. 342 din 7 mai 2015, întrucât controlul de constituționalitate efectuat prin

decizia menționată nu a vizat și dispozițiile art. 110 alin. (5) teza întâi și ale art. 123 alin. (2) din Codul de procedură penală.

7. **Tribunalul Brașov — Secția penală** apreciază că dispozițiile de lege criticate nu încalcă prevederile constituționale ce garantează dreptul la un proces echitabil. Dispozițiile art. 374 alin. (7) teza întâi din Codul de procedură penală prevăd că readministrarea în cursul cercetării judecătorești a probelor administrate în faza de urmărire penală se realizează numai dacă respectivele probe au fost contestate. Cu toate acestea, consideră că nu este posibilă utilizarea unei probe așa cum a fost administrată în faza de urmărire penală dacă acuzatul nu a avut posibilitatea, în niciun stadiu al procedurii anterioare, să o conteste. Dispozițiile de lege care reglementează faza procesuală a camerei preliminare dau posibilitatea celui interesat să conteste legalitatea probelor și nu se poate susține că, prin dispozițiile de lege criticate, este încălcat dreptul la un proces echitabil, câtă vreme inculpatul, deși a avut posibilitatea, nu a contestat legalitatea acestor probe. Pe de altă parte, consideră că, dacă — în urma probatoriului administrat în cursul cercetării judecătorești — se constată că o probă nu a fost legal administrată în faza de urmărire penală, aspect care nu a putut fi dovedit în procedura camerei preliminare, dată fiind imposibilitatea administrării probelor în această fază procesuală, respectiva probă va putea fi înlăturată de judecător. În ceea ce privește temeinicia probelor, aceasta poate fi contestată în faza de judecată, în condițiile art. 374 alin. (7) din Codul de procedură penală. Judecătorul este ținut să readministreze toate probele a căror temeinicie se contestă. De asemenea, chiar dacă — din pasivitate sau din neștiință — nu se contestă temeinicia unei probe, judecătorul poate să o administreze din oficiu și, totodată, poate administra orice altă probă, dacă apreciază că acest lucru este necesar pentru aflarea adevărului și justa soluționare a cauzei.

8. Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

9. **Guvernul** consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. În acest sens, arată că art. 374 alin. (7) din Codul de procedură penală prevede că doar acele probe care au fost administrate în cursul urmăririi penale și nu au fost contestate de către părți nu vor mai fi readministrate în cursul cercetării judecătorești, dar chiar și aceste probe sunt puse în dezbateră contradictorie a părților. În plus, art. 374 din Codul de procedură penală permite judecătorului, pe de o parte, să readministreze din oficiu probele la care se referă alin. (7) al acestui articol, iar pe de altă parte să administreze orice alte probe pe care le apreciază ca fiind necesare pentru aflarea adevărului și justa soluționare a cauzei. Revine judecătorului investit cu soluționarea litigiului penal să aprecieze, în concret, de la caz la caz, ce probe trebuie administrate. În aceste condiții, faptul că judecătorul unei cauze nu a dispus readministrarea, în faza cercetării judecătorești, a uneia sau a mai multora dintre probele administrate în cursul urmăririi penale și necontestate de către părți nu poate conduce la concluzia că dispozițiile art. 374 alin. (7) din Codul de procedură penală ar contraveni prevederilor art. 21 alin. (3) din Constituție referitoare la dreptul la un proces echitabil. Arată că, prin Hotărârea din 9 iulie 2013 pronunțată în Cauza *Bobeș împotriva României*, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut faptul că, atunci când instanța decide să își întemeieze hotărârea de condamnare pe probe care nu au fost administrate în condiții de contradictorialitate în fața instanței de judecată, este necesar ca respectivele probe să fie coroborate și cu alte probe care au fost administrate în cursul procesului și, de asemenea, este esențial să existe garanții procedurale solide pentru a asigura caracterul echitabil al procedurii. În fine, Guvernul consideră că dispozițiile de lege criticate sunt conforme și cu prevederile art. 20 din

Constituție, întrucât nu contravin pactelor și tratatelor internaționale privind drepturile omului, la care România este parte.

10. **Avocatul Poporului** consideră că dispozițiile art. 374 alin. (7) teza întâi din Codul de procedură penală cu referire la art. 110 alin. (5) teza a doua și art. 123 alin. (2) din același cod sunt constituționale. Astfel, arată că dispozițiile art. 374 alin. (7) teza întâi din Codul de procedură penală reglementează cu privire la imposibilitatea condiționată a readministrării în cursul cercetării judecătorești a probelor administrate în faza urmăririi penale și care nu au fost contestate de către părți sau de către persoana vătămată. Legiuitorul a impus o singură condiție cu privire la soluția legislativă aleasă, și anume absența unei manifestări univoce de voință a părții interesate sau a persoanei vătămate de a contesta una sau mai multe dintre probele administrate în cursul urmăririi penale. Faptul că instanța de judecată nu readministrează probele necontestate și va ține seama de ele la judecarea cauzei nu poate fi apreciat ca afectând dreptul la un proces echitabil, întrucât, potrivit art. 103 alin. (1) din Codul de procedură penală, probele nu au o valoare dinaintea stabilită prin lege, fiind lăsate la libera apreciere a organelor judiciare, în urma evaluării tuturor probelor administrate în cauză. Utilizarea unei probe, așa cum a fost administrată în faza de urmărire penală, nu poate fi luată în considerare dacă inculpatul nu a avut posibilitatea, în niciun stadiu al procedurii anterioare, să o conteste. Prin urmare, nu se poate susține că, prin dispozițiile de lege criticate, este încălcat dreptul la un proces echitabil, câtă vreme inculpatul, deși a avut posibilitatea, nu a contestat legalitatea acestor probe. Consideră că soluționarea unei cauze penale în baza unei probe nereadistrate de instanța de judecată în prezența inculpatului nu este incompatibilă în sine cu dispozițiile referitoare la dreptul la un proces echitabil, deoarece, în procesul penal, cerința ca elementele de probă să fie produse întotdeauna în fața persoanei acuzate nu este absolută, putând exista situații de excepție de la regulă, cu respectarea însă a dreptului persoanei acuzate de a fi avut ocazia adecvată și suficientă de a contesta proba și de a solicita refacerea ei sau de a fi participat la administrarea probei. În acest sens, invocă jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, și anume Hotărârea din 27 martie 2014, pronunțată în Cauza *Matytsina împotriva Rusiei*. În plus, arată că, întrucât legalitatea și temeinicia sunt însușiri fundamentale ale oricărei probe care, prin elementele de fapt conținute, servește la constatarea existenței sau inexistenței unei infracțiuni, la identificarea persoanei care a săvârșit-o și la cunoașterea împrejurărilor necesare pentru justa soluționare a cauzei, contribuind la aflarea adevărului în procesul penal, s-ar putea pune în discuție încălcarea dreptului la un proces echitabil dacă, în pofida faptului că părțile sau persoana vătămată nu au avut posibilitatea contestării probelor în fața unui judecător anterior cercetării judecătorești, respectivele probe nu sunt readistrate. Or, dimpotrivă, din perspectiva legalității administrării probelor, aceste aspecte pot fi cenzurate, în acord cu art. 342 din Codul de procedură penală, în fața judecătorului de cameră preliminară, care, potrivit art. 346 din același cod, poate exclude una, mai multe sau toate probele administrate în cursul urmăririi penale. Prin urmare, odată validată legalitatea probelor în cadrul procedurii de cameră preliminară, este evident că în fața judecătorului de fond pot fi puse în discuție numai aspecte ce țin de temeinicie, aspecte referitoare la împrejurări de fapt ce reies din proba contestată și care, raportat la acuzația concretă pentru care a fost dispusă trimiterea în judecată, prezintă relevanță. În plus, arată că dispozițiile de lege criticate dispun cu privire la faptul că nu se readministrează probele necontestate și nicidecum cu privire la imposibilitatea contestării lor. Așa fiind, nimic nu oprește partea, căreia probele avute în vedere îi sunt defavorabile, să le conteste din perspectiva temeiniciei — în faza de judecată, imediat după citirea

rechizitoriului, dar anterior audierii inculpatului — cerând readministrarea lor de către instanța de judecată în condiții de publicitate, nemijlocire și contradictorialitate. În acest sens, art. 374 alin. (5) din Codul de procedură penală prevede că președintele întreaabă procurorul, părțile și persoana vătămată dacă propun administrarea de probe, părțile și persoana vătămată având posibilitatea să conteste probele administrate și să propună administrarea de probe, indiferent dacă au fost administrate sau nu în faza de urmărire penală. Totodată, menționează că legiuitorul nu a exclus posibilitatea readministrării probelor administrate în cursul urmăririi penale și necontestate de către părți, întrucât, potrivit art. 374 alin. (8) din Codul de procedură penală, acestea pot fi administrate din oficiu de către instanță dacă apreciază că este necesar pentru aflarea adevărului și justa soluționare a cauzei. Faptul că această posibilitate este lăsată la aprecierea instanței de judecată nu este de natură a afecta în vreun fel dreptul la un proces echitabil, pentru că, potrivit art. 349 alin. (1) din Codul de procedură penală, instanța de judecată soluționează cauza dedusă judecării cu garantarea respectării drepturilor subiecților procesuali și asigurarea administrării probelor pentru lămurirea completă a împrejurărilor cauzei în scopul aflării adevărului, cu respectarea deplină a legii. Invocă, în acest sens, deciziile Curții Constituționale nr. 342 din 7 mai 2015, nr. 464 din 16 iunie 2015 și nr. 486 din 23 iunie 2015.

11. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, notele scrise depuse la dosar, susținerile autoarelor excepției, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

12. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

13. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 110 alin. (5) teza a doua, ale art. 123 alin. (2) și ale art. 374 alin. (7) teza întâi din Codul de procedură penală. Ulterior sesizării Curții, dispozițiile art. 374 alin. (7) teza întâi din Codul de procedură penală au fost modificate prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2016 pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru completarea art. 31 alin. (1) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 389 din data de 23 mai 2016. Având în vedere însă că, în cauză, a produs efecte norma de procedură prevăzută de art. 374 alin. (7) teza întâi din Codul de procedură penală în forma în vigoare la data sesizării Curții, aceasta se va pronunța asupra dispozițiilor art. 374 alin. (7) teza întâi din Codul de procedură penală în redactarea anterioară modificării prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2016. Dispozițiile de lege criticate au următorul cuprins:

— Art. 110 alin. (5) teza a doua: „*Atunci când înregistrarea nu este posibilă, acest lucru se consemnează în declarația suspectului sau inculpatului, cu indicarea concretă a motivului pentru care înregistrarea nu a fost posibilă.*”;

— Art. 123 alin. (2): „*În cursul urmăririi penale, audierea martorului se înregistrează prin mijloace tehnice audio sau audiovideo, dacă organul de urmărire penală consideră necesar sau dacă martorul solicită expres aceasta și înregistrarea este posibilă.*”;

— Art. 374 alin. (7) teza întâi: „*Probele administrate în cursul urmăririi penale și necontestate de către părți nu se readministrează în cursul cercetării judecătorești.*”

14. În susținerea neconstituționalității acestor dispoziții de lege, autoarele excepției invocă încălcarea prevederilor constituționale ale art. 20 referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului și ale art. 21 alin. (3) teza întâi privind dreptul la un proces echitabil.

15. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că dispozițiile art. 110 alin. (5) și ale art. 123 alin. (2) din Codul de procedură penală au mai fost supuse controlului de constituționalitate în raport cu critici similare. Astfel, prin Decizia nr. 749*) din 13 decembrie 2016, nepublicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, la data pronunțării prezentei decizii, Curtea a respins, ca neîntemeiată, o astfel de excepție de neconstituționalitate, prin raportare la prevederile constituționale cuprinse în art. 1 alin. (3) referitor la statul român. În ceea ce privește dispozițiile art. 110 alin. (5) din Codul de procedură penală, Curtea a reținut că acestea aduc un element de noutate în legislația procesual penală, impunând organelor de urmărire penală obligația înregistrării cu mijloace tehnice audio sau audiovideo a audierii suspectului sau inculpatului. De la această regulă, legiuitorul a instituit excepția potrivit căreia nu se va proceda la înregistrarea cu mijloace tehnice audio sau audiovideo a audierii suspectului sau inculpatului atunci când aceasta nu este posibilă. Curtea a apreciat că excepția mai sus arătată va opera numai în situațiile obiective ce împiedică organul de urmărire penală să asigure înregistrarea audierii, cum este și situația din prezenta cauză, când organul de urmărire penală nu a fost dotat cu mijloace tehnice audio sau audio-video (paragraful 15). Curtea a constatat că, pentru a exclude o eventuală decizie arbitrară a organului de urmărire penală și o aplicare abuzivă a dispozițiilor de lege criticate ce reglementează excepția de la regula generală a înregistrării cu mijloace tehnice audio sau audiovideo a audierii suspectului sau a inculpatului, legiuitorul a prevăzut expres obligația organului de urmărire penală de a indica concret, în declarația suspectului sau a inculpatului, motivul pentru care înregistrarea nu a fost posibilă. Astfel, lipsa motivării sau insuficiența motivare a imposibilității înregistrării poate pune sub semnul întrebării exactitatea celor declarate, cu consecința înlăturării acestui mijloc de probă din ansamblul materialului probator. Chiar și în ipoteza aplicării abuzive a dispozițiilor de lege criticate, se poate observa că, dacă prin nerespectarea cerinței legale în discuție s-a adus o vătămare inculpatului, acesta are posibilitatea, până la închiderea procedurii de cameră preliminară, să solicite înlăturarea acestui mijloc de probă, potrivit art. 282 alin. (1) și alin. (4) lit. a) din Codul de procedură penală (paragraful 16).

16. Referitor la dispozițiile art. 123 alin. (2) din Codul de procedură penală, prin decizia mai sus menționată, Curtea a observat că acestea dispun în sensul că, în cursul urmăririi penale, audierea martorului se înregistrează prin mijloace tehnice audio sau audiovideo, dacă organul de urmărire penală consideră necesar sau dacă martorul solicită expres aceasta și înregistrarea este posibilă. Astfel, în acest caz, legiuitorul nu a mai prevăzut expres obligația organului de urmărire penală de a înregistra audierea martorilor. În acest context, Curtea a reținut că, potrivit art. 123 alin. (1) din Codul de procedură penală, transpunerea în formă scrisă a declarației martorului urmează regulile prevăzute pentru consemnarea declarației suspectului sau a inculpatului. Totodată, în cazul audierii martorului sunt aplicabile regulile generale în materia audierii persoanelor cuprinse în secțiunea 1 a capitolului II al titlului IV din Codul de procedură penală. Curtea a mai observat că și în acest caz, dacă apreciază că i s-a adus o vătămare prin neînregistrarea prin mijloace tehnice audio sau audiovideo a audierii martorului, inculpatul are posibilitatea, până la închiderea procedurii de cameră preliminară, să solicite înlăturarea acestui mijloc de

probă, potrivit art. 282 alin. (1) și alin. (4) lit. a) din Codul de procedură penală (paragraful 18).

17. Întrucât nu au apărut elemente noi care să impună reconsiderarea jurisprudenței Curții, atât soluția, cât și considerentele Deciziei nr. 749 din 13 decembrie 2016 își păstrează valabilitatea și în cauza de față, motiv pentru care dispozițiile art. 110 alin. (5) teza a doua și ale art. 123 alin. (2) din Codul de procedură penală nu aduc nicio atingere prevederilor art. 21 alin. (3) din Constituție privind dreptul la un proces echitabil.

18. În ceea ce privește dispozițiile art. 374 alin. (7) teza întâi din Codul de procedură penală, Curtea constată că acestea au mai făcut obiectul controlului de constituționalitate prin raportare la prevederile art. 21 alin. (3) din Legea fundamentală și față de critici similare. Astfel, prin Decizia nr. 245 din 7 aprilie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 473 din 30 iunie 2015, Curtea a respins, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 374 alin. (7) teza întâi din Codul de procedură penală, reținând că, potrivit dispozițiilor de lege criticate, în cursul cercetării judecătorești nu se readministrează probele administrate în cursul urmăririi penale și care nu au fost contestate. Curtea a constatat că legiuitorul a impus o singură condiție cu privire la incidența normei procesual penale, respectiv absența unei manifestări exprese de voință a părții interesate sau a persoanei vătămate de a contesta probele administrate în cursul urmăririi penale (paragraful 19). Faptul că instanța de judecată, fără a readministra probele în condițiile art. 374 alin. (7) din Codul de procedură penală, va ține seama de ele la judecarea cauzei nu poate fi apreciat ca afectând dreptul la apărare ori dreptul la un proces echitabil al inculpatului, întrucât, potrivit art. 103 alin. (1) din Codul de procedură penală, probele nu au o valoare dinainte stabilită de lege, fiind apreciate de organele judiciare în urma evaluării întregului probatoriu administrat în cauză. Totodată, jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului a cristalizat ideea potrivit căreia utilizarea probelor obținute în faza instrucției penale nu contravine art. 6 paragraful 3 lit. d) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, atât timp cât dreptul la apărare a fost respectat (Hotărârea din 20 septembrie 1993, pronunțată în Cauza *Saidi împotriva Franței*, paragrafele 43 și 44, și Hotărârea din 13 octombrie 2005, pronunțată în Cauza *Bracci împotriva Italiei*, paragrafele 51 și 54). De aceea, utilizarea unei probe, așa cum a fost administrată în faza de urmărire penală, nu poate fi luată în considerare dacă acuzatul nu a avut posibilitatea, în niciun stadiu al procedurii, să o conteste. Prin urmare, nu se poate susține că prin dispozițiile de lege criticate este încălcat dreptul la un proces echitabil, câtă vreme acuzatul, deși a avut posibilitatea, nu a contestat temeinicia acestor probe (paragraful 20).

19. Așadar, prin Decizia nr. 245 din 7 aprilie 2015, mai sus menționată, Curtea a reținut că problema afectării dreptului la apărare ori a dreptului la un proces echitabil s-ar putea pune în discuție, dacă probele nu sunt readministrate, numai în situația în care părțile sau persoana vătămată nu au avut posibilitatea contestării lor în fața unui judecător anterior cercetării judecătorești. Or, dimpotrivă, din perspectiva legalității administrării probelor, Curtea a constatat că aceste aspecte sunt verificate de către judecătorul de cameră preliminară, potrivit art. 342 din Codul de procedură penală, iar acesta în baza art. 346 alin. (3) lit. b) și alin. (4) din același cod, poate exclude una, mai multe sau toate probele administrate în cursul urmăririi penale. După începerea judecării, dispusă de judecătorul de cameră preliminară, în fața instanței de judecată pot fi puse în discuție numai aspecte ce țin de temeinicia probelor, aspecte referitoare la împrejurări de fapt ce reies din proba contestată și care, raportat la acuzația concretă pentru care a fost dispusă trimiterea în judecată, prezintă relevanță (paragrafele 21 și 22).

*) Decizia Curții Constituționale nr. 749 din 13 decembrie 2016 a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 189 din 16 martie 2017.

20. Astfel, analizând conținutul dispozițiilor art. 374 alin. (7) din Codul de procedură penală, Curtea a constatat, prin Decizia nr. 245 din 7 aprilie 2015, mai sus citată, că acestea dispun cu privire la faptul că nu se readministrează probele necontestate și nicidecum cu privire la imposibilitatea contestării lor. Așa fiind, nimic nu oprește partea căreia probele avute în vedere îi sunt defavorabile să le conteste din perspectiva temeiniciei — în faza de judecată imediat după citirea rechizitoriului, dar anterior audierii inculpatului —, cerând astfel readministrarea/refacerea lor de către instanța de judecată în condiții de publicitate, nemijlocire și contradictorialitate. Terminologia utilizată de legiuitor are în vedere probele administrate în cursul urmăririi penale care nu au fost contestate. În acest sens, Curtea a observat că art. 374 alin. (5) din Codul de procedură penală prevede că „Președintele întreabă procurorul, părțile și persoana vătămată dacă propun administrarea de probe”, părțile și persoana vătămată având posibilitatea să conteste probele administrate și să propună administrarea de probe, indiferent dacă au fost sau nu administrate în faza de urmărire penală (paragraful 23). În sfârșit, Curtea a reținut că legiuitorul nu a exclus posibilitatea readministrării probelor administrate în cursul urmăririi penale și necontestate de către părți, întrucât, potrivit art. 374 alin. (8) din Codul de procedură penală, acestea pot fi administrate din oficiu de către instanță, dacă apreciază că este necesar pentru aflarea adevărului și justa soluționare a cauzei. Faptul că această posibilitate este atribuit exclusiv al instanței de judecată nu este de natură a afecta în niciun fel dreptul la apărare ori dreptul la un proces echitabil, pentru că, potrivit art. 349 alin. (1) din Codul de procedură penală, „Instanța de judecată soluționează cauza dedusă judecării cu garantarea respectării drepturilor subiecților procesuali și asigurarea administrării probelor pentru lămurirea completă a împrejurărilor cauzei în scopul aflării adevărului, cu respectarea deplină a legii” (paragraful 24).

21. În același sens sunt și Decizia nr. 342 din 7 mai 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 386 din 3 iunie 2015, Decizia nr. 486 din 23 iunie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 712 din 22 septembrie 2015, și Decizia nr. 565 din 12 iulie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 693 din 7 septembrie 2016.

22. De asemenea, prin Decizia nr. 838 din 8 decembrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 158 din 1 martie 2016, Curtea a respins, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 342, art. 345 alin. (1) și (2), art. 346 alin. (1) și (4) și ale art. 374 din Codul de procedură penală, reținând că obiectivul procedurii camerei preliminare este de a stabili dacă urmărirea penală și rechizitoriul sunt apte să declanșeze faza de judecată ori trebuie refăcute, iar, în ipoteza începerii judecării, de a stabili care sunt actele asupra

căroră aceasta va purta și pe care părțile și ceilalți participanți își vor putea întemeia susținerile ori pe care trebuie să le combată (paragraful 14). Așa fiind, legiuitorul a limitat la o fază distinctă a procesului penal posibilitatea invocării excepțiilor referitoare la competența instanței, legalitatea sesizării, legalitatea administrării probelor sau legalitatea actelor efectuate de organul de urmărire penală, fază în care nu se stabilește vinovăția sau nevinovăția inculpatului. Consecința acestei limitări temporale este faptul că, după începerea judecării, nu mai este posibilă restituirea cauzei la procuror, scopul reglementării fiind acela al asigurării soluționării cu celeritate a cauzelor penale (paragraful 15). Împrejurarea că instanța competentă să judece cauza pe fond nu poate ea însăși să se pronunțe cu privire la cererile și excepțiile care au fost ridicate în procedura de cameră preliminară și care au fost soluționate în această procedură (atât pe fond, cât și/sau în contestație) nu afectează dreptul părților la un proces echitabil, deoarece au făcut deja obiect al controlului unui judecător. Or, potrivit dispozițiilor art. 346 alin. (7) din Codul de procedură penală, „Judecătorul de cameră preliminară care a dispus începerea judecării exercită funcția de judecată în cauză”. Prin urmare, apare ca illogică posibilitatea ca același judecător să se pronunțe încă o dată asupra aspectelor pe care tot el le-a dezlegat deja. O astfel de posibilitate neagă esența dreptului la un proces echitabil, care presupune ca orice cauză să fie soluționată într-un termen rezonabil, cu atât mai mult cu cât partea nemulțumită de soluția dată în procedura de cameră preliminară a avut la îndemână calea de atac a contestației, consacrată de art. 347 din Codul de procedură penală (paragraful 16). Totodată, Curtea a reținut că, potrivit art. 374 alin. (7)—(9) din Codul de procedură penală, probele administrate în cursul urmăririi penale și necontestate de părți, deși nu se readministrează, sunt puse în dezbateră contradictorie a părților sau pot fi administrate din oficiu de către instanță dacă apreciază că este necesar pentru aflarea adevărului și pentru justa soluționare a cauzei. Așadar, o probă contestată va fi readministrată, iar în cazul în care readministrarea nu mai este posibilă, devin aplicabile dispozițiile art. 383 alin. (4) din același cod, care obligă instanța să o pună în discuția părților, a persoanei vătămate și a procurorului, dacă imposibilitatea de administrare se referă la o probă administrată în faza de urmărire penală și încuviințată de instanță (paragraful 18).

23. Deoarece nu au intervenit elemente noi, de natură să determine schimbarea acestei jurisprudențe, soluția de respingere ca neîntemeiată a excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 374 alin. (7) teza întâi din Codul de procedură penală, pronunțată de Curte prin deciziile mai sus menționate, precum și considerentele care au fundamentat această soluție își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

24. Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Florentina Tăvălică și de Nicoleta Rențea în Dosarul nr. 4.216/62/2015 al Tribunalului Brașov — Secția penală și constată că dispozițiile art. 110 alin. (5) teza a doua, ale art. 123 alin. (2) și ale art. 374 alin. (7) teza întâi din Codul de procedură penală sunt constituționale în raport cu criticile formulate. Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Brașov — Secția penală și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Pronunțată în ședința din data de 15 decembrie 2016.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Oana Cristina Puică

HOTĂRÂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

privind actualizarea valorii de inventar a imobilului 2862 aflat în domeniul public al statului și în administrarea Ministerului Apărării Naționale și pentru transmiterea unei părți din acesta din domeniul public al statului și din administrarea Ministerului Apărării Naționale în domeniul public al orașului Hațeg, județul Hunedoara

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, al art. 9 alin. (1) și art. 20 din Legea nr. 213/1998 privind bunurile proprietate publică, cu modificările și completările ulterioare, al art. 869 din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările ulterioare, și având în vedere prevederile art. 21 și 22 din Ordonanța Guvernului nr. 81/2003 privind reevaluarea și amortizarea activelor fixe aflate în patrimoniul instituțiilor publice, aprobată prin Legea nr. 493/2003, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Se aprobă actualizarea valorii de inventar a imobilului 2862 aflat în domeniul public al statului și în administrarea Ministerului Apărării Naționale, înregistrat la poziția cu nr. MFP 103494 în inventarul centralizat al bunurilor din domeniul public al statului, având datele de identificare prevăzute în anexa nr. 1, ca urmare a reevaluării acestuia conform prevederilor art. 21 și 22 din Ordonanța Guvernului nr. 81/2003 privind reevaluarea și amortizarea activelor fixe aflate în patrimoniul instituțiilor publice, aprobată prin Legea nr. 493/2003, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 2. — Se aprobă transmiterea unei părți din imobilul 2862, având datele de identificare prevăzute în anexa nr. 2, din domeniul public al statului și din administrarea Ministerului Apărării Naționale în domeniul public al orașului Hațeg, județul Hunedoara, precum și declararea acesteia din bun de interes public național în bun de interes public local.

Art. 3. — După preluare, partea de imobil transmisă potrivit art. 2 se va utiliza în vederea realizării unui drum de acces la proprietățile private din zonă, într-un termen de 5 ani de la data preluării părții de imobil, cu fonduri de la bugetul local sau alte surse de finanțare, în condițiile legii, conform Hotărârii Consiliului Local al Orașului Hațeg nr. 102/2016.

Art. 4. — În cazul în care nu se respectă destinația părții de imobil și termenul prevăzute la art. 3, aceasta revine în domeniul public al statului și în administrarea Ministerului Apărării Naționale, în conformitate cu dispozițiile legale în vigoare.

Art. 5. — Predarea-preluarea părții de imobil, transmisă potrivit art. 2, se face pe bază de protocol încheiat între părțile interesate, în termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri.

Art. 6. — Ministerul Apărării Naționale își va actualiza în mod corespunzător datele din evidența cantitativ-valorică și de cadastru și, împreună cu Ministerul Finanțelor Publice, va opera modificările corespunzătoare în anexa nr. 4 la Hotărârea Guvernului nr. 1.705/2006 pentru aprobarea inventarului centralizat al bunurilor din domeniul public al statului, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 7. — Anexele nr. 1 și 2 fac parte integrantă din prezenta hotărâre.

PRIM-MINISTRU

SORIN MIHAI GRINDEANU

Contrasemnează:

Ministrul apărării naționale,

Gabriel-Beniamin Leș

Viceprim-ministru, ministrul dezvoltării regionale, administrației publice și fondurilor europene,

Sevil Shhaideh

Ministrul finanțelor publice,

Viorel Ștefan

București, 20 aprilie 2017.
Nr. 242.

DATELE DE IDENTIFICARE

ale imobilului 2862 aflat în domeniul public al statului și în administrarea Ministerului Apărării Naționale, la care se actualizează valoarea de inventar, ca urmare a reevaluării acestuia conform prevederilor art. 21 și 22 din Ordonanța Guvernului nr. 81/2003 privind reevaluarea și amortizarea activelor fixe aflate în patrimoniul instituțiilor publice, aprobată prin Legea nr. 493/2003, cu modificările și completările ulterioare

Nr. MFP	Codul de clasificare	Denumirea bunului	Adresa/ Carte funciară/ Nr. cadastrale	Elementele- cadru de descriere tehnică	Valoarea bunului imobil înscrisă în inventarul centralizat al bunurilor din domeniul public al statului (lei)	Valoarea de inventar actualizată a bunului (lei)	Administratorul bunului/CUI
103494	8.19.01	Imobil 2862 Hațeg	Județul Hunedoara, orașul Hațeg, extravilan C.F. 64363 Nr. cadastral 64363 C.F. 64364 Nr. cadastral 64364 C.F. 60948 Nr. cadastral 60948 C.F. 60947 Nr. cadastral 60947	Construcții și teren*	1.075.935	3.726.527,31	Ministerul Apărării Naționale CUI — 4183229

* Conform prevederilor Ordinului ministrului finanțelor publice nr. 1.718/2011 pentru aprobarea Precizărilor privind întocmirea și actualizarea inventarului centralizat al bunurilor din domeniul public al statului, instituțiile a căror activitate este organizată în baza unor legi speciale și care au bunuri cu date de identificare clasificate completează anexele la hotărârile Guvernului numai cu acele date care nu sunt clasificate.

DATELE DE IDENTIFICARE

ale unei părți din imobilul 2862 care se transmite din domeniul public al statului și din administrarea Ministerului Apărării Naționale în domeniul public al orașului Hațeg, județul Hunedoara, și se declară din bun de interes public național în bun de interes public local

Nr. MFP	Codul de clasificare	Denumirea bunului	Adresa/Carte funciară/ Nr. cadastral	Elementele-cadru de descriere tehnică	Valoarea de inventar totală a bunului din care se transmite partea de imobil care face obiectul transmiterii (lei)	Valoarea părții bunului care se transmite (lei)	Valoarea părții bunului care nu se transmite (lei)	Persoana juridică de la care se transmite imobilul/CUI	Persoana juridică la care se transmite imobilul/CUI
103494 — parțial	8.19.01	Imobil 2862 Hațeg — parțial	Județul Hunedoara, orașul Hațeg, extravilan C.F. 64364 Nr. cadastral 64364	1. Amenajări la terenuri — Drumuri și alei interioare betonate — 384 mp Valoare contabilă — 13.825,38 lei — Drumuri asfaltate — 111 mp Valoare contabilă — 482.271,68 lei — Drumuri macadam — 9.285 mp Valoare contabilă — 31.119,07 lei Total valoare contabilă amenajări la terenuri — 527.216,13 lei 2. Teren Suprafața terenului — 9.780 mp Valoare contabilă — 18.771,04 lei	3.726.527,31	545.987,17	3.180.540,14	Statul român, din administrarea Ministerului Apărării Naționale CUI — 4183229	Domeniul public al orașului Hațeg, județul Hunedoara CUI — 5453878

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

privind trecerea unei construcții aflate în administrarea Ministerului Afacerilor Interne — Inspectoratul General de Aviație din domeniul public al statului în domeniul privat al acestuia, în vederea scoaterii din funcțiune, casării și valorificării, și pentru actualizarea anexei nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 1.705/2006 pentru aprobarea inventarului centralizat al bunurilor din domeniul public al statului

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, al art. 10 alin. (2) și al art. 20 din Legea nr. 213/1998 privind bunurile proprietate publică, cu modificările și completările ulterioare, și având în vedere prevederile art. 2 din Ordonanța Guvernului nr. 112/2000 pentru reglementarea procesului de scoatere din funcțiune, casare și valorificare a activelor corporale care alcătuiesc domeniul public al statului și al unităților administrativ-teritoriale, aprobată prin Legea nr. 246/2001,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — (1) Se aprobă trecerea unei construcții, aflată în administrarea Ministerului Afacerilor Interne — Inspectoratul General de Aviație, din domeniul public al statului în domeniul privat al acestuia, ale cărei date de identificare sunt prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

(2) Trecerea construcției în domeniul privat al statului se face în vederea scoaterii din funcțiune, casării și valorificării.

Art. 2. — Ministerul Afacerilor Interne își va actualiza în mod corespunzător datele din evidența cantitativ-valorică și, împreună cu Ministerul Finanțelor Publice, va opera modificarea corespunzătoare a anexei nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 1.705/2006 pentru aprobarea inventarului centralizat al bunurilor din domeniul public al statului, cu modificările și completările ulterioare.

PRIM-MINISTRU
SORIN MIHAI GRINDEANU

Contrasemnează:
Ministrul afacerilor interne,
Carmen Daniela Dan
Ministrul finanțelor publice,
Viorel Ștefan

București, 20 aprilie 2017.
Nr. 246.

ANEXĂ

DATELE DE IDENTIFICARE

ale construcției aflate în administrarea Ministerului Afacerilor Interne — Inspectoratul General de Aviație, care trece din domeniul public al statului în domeniul privat al acestuia, în vederea scoaterii din funcțiune, casării și valorificării

Nr. MFP	Codul de clasificare	Denumirea imobilului	Adresa imobilului	Persoana juridică ce administrează imobilul (CUI)	Caracteristicile tehnice ale construcției	Valoarea contabilă a construcției care iese din domeniul public
155216 parțial	8.19.01	62-10	București	Ministerul Afacerilor Interne — Inspectoratul General de Aviație CUI 24367374	Construcție 62-10-08 Sc = 204 mp Sd = 204 mp CF nr. 242127	16.364,92 lei

GUVERNUL ROMÂNIEI

H O T Ă R Ă R E
pentru aprobarea Memorandumului de înțelegere
dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Islamice Iran
cu privire la eliminarea obligativității vizelor pentru titularii
de pașapoarte diplomatice și de serviciu,
semnat la București la 9 noiembrie 2016

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 20 din Legea nr. 590/2003 privind tratatele,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Se aprobă Memorandumul de înțelegere dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Islamice Iran cu privire la eliminarea obligativității vizelor pentru titularii de pașapoarte diplomatice și de serviciu, semnat la București la 9 noiembrie 2016.

PRIM-MINISTRU
SORIN MIHAI GRINDEANU

Contrasemnează:
Ministrul afacerilor externe,
Teodor-Viorel Meleșcanu
Ministrul afacerilor interne,
Carmen Daniela Dan

București, 20 aprilie 2017.
Nr. 248.

MEMORANDUM DE ÎNȚELEGERE
între Guvernul României și Guvernul Republicii Islamice Iran cu privire la eliminarea obligativității vizelor
pentru titularii de pașapoarte diplomatice și de serviciu

Guvernul României și Guvernul Republicii Islamice Iran, denumite în continuare *părți contractante*, în dorința de a promova în continuare relațiile de prietenie dintre cele două state, pe bază de reciprocitate, prin facilitarea călătoriilor cetățenilor statelor părților contractante, titulari de pașapoarte diplomatice și de serviciu, pe teritoriul statelor lor, au convenit după cum urmează:

ARTICOLUL 1

1. Cetățenii statului fiecărei părți contractante, titulari de pașapoarte diplomatice și de serviciu valabile, pot intra, tranzita sau rămâne fără viză pe teritoriul statului celeilalte părți contractante, pentru o perioadă care să nu depășească 90 (nouăzeci) de zile în oricare 180 (o sută optzeci) de zile.

2. De la data aplicării în totalitate a acquis-ului Schengen de către România, calculul perioadei pentru care cetățenii Republicii Islamice Iran au dreptul de a rămâne pe teritoriul României potrivit alineatului precedent se efectuează prin cumularea, în interiorul termenului de referință, a perioadelor de ședere pe teritoriul României cu perioadele de ședere pe teritoriul oricărui stat care aplică în totalitate acquis-ul Schengen.

3. Primul alineat al articolului 1 al prezentului memorandum de înțelegere nu se aplică cetățenilor titulari de pașapoarte diplomatice și de serviciu ai fiecărei părți contractante, care

intenționează să rămână pe teritoriul statului celeilalte părți contractante pentru o perioadă mai mare decât cea prevăzută în prezentul memorandum de înțelegere sau care intenționează să se angajeze acolo. În aceste cazuri se obține o viză de intrare și ulterior un document care atestă dreptul de ședere în conformitate cu prevederile legale naționale.

ARTICOLUL 2

Membrii misiunilor diplomatice și ai oficiilor consulare ale statului fiecărei părți contractante pe teritoriul statului celeilalte părți contractante, titulari de pașapoarte diplomatice și de serviciu valabile, precum și membrii lor de familie, cu care gospodăresc împreună, ei înșiși titulari de pașapoarte diplomatice și de serviciu valabile, vor trebui să obțină viză de intrare de la misiunile diplomatice sau oficiile consulare ale celeilalte părți contractante înainte de sosire.

ARTICOLUL 3

Cetățenii statului fiecărei părți contractante, titulari de pașapoarte diplomatice și de serviciu valabile, cărora li se aplică prevederile prezentului memorandum de înțelegere, pot intra și ieși de pe teritoriul statului celeilalte părți contractante prin toate punctele de frontieră deschise traficului internațional de călători.

ARTICOLUL 4

Pașapoartele diplomatice și de serviciu ale cetățenilor statului fiecărei părți contractante trebuie să fi fost eliberate în ultimii 10 (zece) ani și să fie valabile pentru o perioadă de cel puțin (3) trei luni de la data preconizată a plecării de pe teritoriul statului celeilalte părți contractante.

ARTICOLUL 5

1. Prezentul memorandum de înțelegere nu îi scutește pe cetățenii statului fiecărei părți contractante de obligația de a respecta legile și reglementările celeilalte părți contractante privind intrarea, șederea și ieșirea străinilor.

2. Părțile contractante își rezervă dreptul de a nu permite intrarea sau de a scurta șederea persoanelor considerate indezirabile sau care ar putea pune în pericol ordinea publică, sănătatea publică sau securitatea națională.

ARTICOLUL 6

1. Părțile contractante vor face schimb de specimene ale pașapoartelor lor diplomatice și de serviciu, pe canale diplomatice, cât de curând posibil, dar nu mai târziu de 30 (treizeci) de zile de la intrarea în vigoare a prezentului memorandum de înțelegere.

2. În cazul introducerii unor noi tipuri de pașapoarte diplomatice și de serviciu ori în cazul înlocuirii celor existente, părțile contractante vor face schimb de specimene, pe canale diplomatice, cu 30 de zile înainte de introducerea acestora.

3. Părțile contractante se vor informa reciproc despre orice modificare a legilor și reglementărilor lor naționale privind eliberarea pașapoartelor.

ARTICOLUL 7

1. Cetățenii statului fiecărei părți contractante care și-au pierdut/deteriorat pașapoartele valabile prevăzute la art. 1 al prezentului memorandum de înțelegere sau cărora le-au fost furate aceste documente în timpul șederii pe teritoriul statului celeilalte părți contractante vor informa despre aceasta autoritățile competente ale părții contractante respective.

2. Ei pot părăsi acel teritoriu pe baza documentelor valabile de identitate care le conferă dreptul de a trece frontiera, eliberate

de o misiune diplomatică sau un oficiu consular al statului părții contractante ai cărui cetățeni sunt, fără viză sau altă autorizație.

ARTICOLUL 8

Prezentul memorandum de înțelegere poate fi modificat cu consimțământul scris al părților contractante. Modificările vor intra în vigoare în conformitate cu articolul 12 alineatul 2.

ARTICOLUL 9

1. Fiecare parte contractantă poate suspenda temporar prezentul memorandum de înțelegere fie în totalitate, fie în parte, pentru motive de protecție a ordinii publice, sănătății publice sau securității naționale.

2. Decizia privind suspendarea va fi notificată celeilalte părți contractante pe canale diplomatice, nu mai târziu de 48 de ore înainte de intrarea sa în vigoare. Partea contractantă care a suspendat aplicarea prezentului memorandum de înțelegere va informa imediat cealaltă parte contractantă de îndată ce motivele suspendării au încetat să existe.

ARTICOLUL 10

Fiecare parte contractantă poate denunța prezentul memorandum de înțelegere dacă notifică în scris cealaltă parte contractantă pe canale diplomatice. Prezentul memorandum de înțelegere va înceta să se mai aplice la 30 (treizeci) de zile de la primirea unei asemenea notificări de către cealaltă parte contractantă.

ARTICOLUL 11

Orice diferend sau conflict privind interpretarea sau aplicarea prevederilor prezentului memorandum de înțelegere vor fi soluționate amiabil prin consultări sau negocieri între părțile contractante.

ARTICOLUL 12

Prezentul memorandum de înțelegere se încheie pe durată nedeterminată.

Prezentul memorandum de înțelegere intră în vigoare la 30 (treizeci) de zile de la data primirii ultimei notificări prin care părțile contractante se informează reciproc, pe canale diplomatice, cu privire la îndeplinirea procedurilor prevăzute de legislațiile lor naționale pentru intrarea sa în vigoare.

ARTICOLUL 13

La data intrării în vigoare a prezentului memorandum, Înțelegerea dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Islamice Iran privind acordarea de facilități în materie de vize, semnată la Teheran la 29 mai 1991, își va înceta valabilitatea.

Semnat la București la 9 noiembrie 2016, în două exemplare originale, fiecare în limbile română, farsi și engleză, toate textele fiind egal autentice. În cazul unor divergențe de interpretare, va prevala textul în limba engleză.

Pentru Guvernul României,
Lazăr Comănescu,
ministrul afacerilor externe

Pentru Guvernul Republicii Islamice Iran,
Mohammad Javad Zarif,
ministrul afacerilor externe

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 17

din 13 martie 2017

Dosar nr. 3.774/1/2016

Ionel Barbă — președintele Secției de contencios administrativ și fiscal — președintele completului
 Ana Hermina Iancu — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
 Carmen Maria Ilie — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
 Decebal Constantin Vlad — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
 Cezar Hîncu — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
 Viorica Trestianu — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
 Dana Iarina Vartires — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
 Claudia Emilia Vișoiu — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
 Rodica Florica Voicu — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept ce formează obiectul dosarului este constituit conform dispozițiilor art. XIX alin. (2) din Legea nr. 2/2013 privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, cu modificările ulterioare, și ale art. 274 alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare (*Regulamentul Î.C.C.J.*).

Ședința este prezidată de domnul judecător Ionel Barbă, președintele Secției de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

La ședința de judecată participă domnul Aurel Segărceanu, magistrat-asistent la Secțiile Unite, desemnat în conformitate cu dispozițiile art. 27⁶ din Regulamentul ÎCCJ.

Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept ia în examinare sesizarea formulată de Curtea de Apel Pitești — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal în Dosarul nr. 4.190/109/2015, privind pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept:

„Interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. II alin. (4) din Legea nr. 124/2015 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 92/2014 pentru reglementarea unor măsuri fiscal-bugetare și modificarea unor acte normative situației în care agentul economic a achitat taxa de autorizare înainte de termenele prevăzute de dispozițiile art. 14 alin. (2) lit. b) pct. (v) B din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2009 privind organizarea și exploatarea jocurilor de noroc, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 246/2010, cu modificările și completările ulterioare, și înainte de intrarea în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 92/2014 și a Legii nr. 124/2015”.

Magistratul-asistent prezintă referatul cu privire la obiectul sesizării, arătând că majoritatea curților de apel au comunicat

hotărâri judecătorești și puncte de vedere referitoare la problema de drept supusă discuției; se arată, de asemenea, că a fost depus la dosar raportul întocmit de judecătorul-raportor, act care, potrivit dispozițiilor art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă, a fost comunicat părților, acestea neexprimându-și punctul de vedere.

În urma deliberărilor, Înalta Curte de Casație și Justiție— Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept rămâne în pronunțare asupra sesizării.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

1. Curtea de Apel Pitești — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, prin Încheierea din 21 septembrie 2016, pronunțată în Dosarul nr. 4.190/109/2015, a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în temeiul art. 519 din Codul de procedură civilă, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, prin care să dea o rezolvare de principiu cu privire la chestiunea de drept sus-menționată.

II. **Expunerea succintă a procesului. Obiectul investirii instanței care a solicitat pronunțarea unei hotărâri prealabile. Stadiul procesual în care se află pricina**

2. La data de 23 septembrie 2015, reclamanta—societate comercială a chemat în judecată pe pârâtul O.N.J.N., solicitând anularea Deciziei din 30 iulie 2015, emisă de autoritatea pârâtă, și, pe cale de consecință, desființarea în parte a Deciziei din 24 iunie 2015, emisă de aceeași autoritate, și exonerarea de la plata sumei de 64.680 lei, reprezentând taxă de viciu pentru perioada februarie 2015 — iunie 2015.

3. S-a arătat de către reclamantă că stabilirea taxei de viciu pentru perioada menționată în actele contestate este nelegală, întrucât încalcă dispozițiile art. I pct. 47 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 92/2014 pentru reglementarea unor măsuri fiscal-bugetare și modificarea unor acte normative, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 124/2015 (*Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 92/2014*), dispozițiile art. II din același act normativ și principiul neretroactivității legii civile, instituit de art. 6 alin. (1) din Codul civil.

4. A susținut reclamanta că aplicabilitatea acestei taxe pe perioada 15.02.2015—12.06.2015 i-ar crea un prejudiciu ce ar echivala cu anularea dreptului obținut prin licențiere și prin emiterea autorizației de exploatare, arătând că taxa de licență pentru anul 2015 era deja plătită la data de 15.02.2015, când intrase în vigoare Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 92/2014.

5. Reclamanta a arătat că nelegalitatea Deciziei din 24 iunie 2015 rezultă și din aceea că, raportat la dispozițiile art. II alin. (4) din Legea nr. 124/2015, la momentul intrării în vigoare a legii (12.06.2015), taxa pentru autorizația de exploatare aferentă trimestrului II, aprilie—mai 2015, era plătită din martie 2015, iar taxa pentru autorizația de exploatare aferentă perioadei 1.01.2015—31.03.2015 fusese achitată din decembrie 2014; s-a susținut că decizia este nelegală și prin prisma faptului că este

nemotivată, iar, potrivit art. 1 alin. (2) din anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 298/2013 privind organizarea și funcționarea Oficiului Național pentru Jocuri de Noroc, cu modificările și completările ulterioare, Comitetul de supraveghere nu are în atribuții emiterea deciziilor privind taxa de viciu.

6. Prin Sentința nr. 136 din 19 februarie 2016, Tribunalul Argeș a respins acțiunea formulată de reclamantă împotriva actelor administrativ-fiscale contestate, prin care au fost stabilite în sarcina acesteia obligații fiscale în sumă de 64.680 lei, reprezentând taxă de viciu pentru jocurile de noroc de tip *slot-machine*.

7. Prima instanță a reținut că, potrivit art. I pct. 47 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 92/2014, în vigoare începând cu data de 13.02.2015 și până la data de 12.06.2015, taxa de viciu pentru jocurile de noroc de tip *slot-machine* se achită de operator odată cu taxa de licență, iar conform art. II alin. (4) din Legea nr. 124/2015, de la data intrării în vigoare a respectivei legi, operatorii jocurilor de tip *slot-machine* au obligația de a achita taxa de viciu în tranșe trimestriale odată cu plata autorizației.

8. Instanța de fond a apreciat că din interpretarea dispozițiilor legale menționate rezultă obligativitatea plății taxei de viciu de către organizatorii de jocuri de noroc, singura diferență fiind perioada de achitare, însă această obligație există în ambele variante normative.

9. Potrivit pct. 3 din anexa la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2009, taxa de viciu este datorată de toți organizatorii de jocuri de noroc care au fost licențiați sau urmau să vină la licențiere, pentru perioada cuprinsă între 13.02.2015—12.06.2015. Pentru perioada de după 12.06.2015, taxa de viciu se datorează pentru organizatorii de jocuri de noroc licențiați, odată cu plata taxelor de autorizare.

10. În cauză a reținut prima instanță, deciziile contestate cuprind numai perioada de când a intrat în vigoare Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 92/2014, respectiv data de 13.02.2015, astfel încât nu se poate reține că taxa ar fi fost calculată retroactiv, întrucât singura modificare o reprezintă modalitatea de achitare a taxei de viciu, odată cu plata licenței sau odată cu plata taxelor de autorizare, în ambele cazuri obligația existând, astfel încât nu se poate reține încălcarea principiului neretroactivității legii.

11. Scadența obligației de plată a acestei taxe coincidea cu cea a taxei de licență, respectiv cu 10 zile înainte de sfârșitul anului anterior, potrivit art. 14 alin. (2) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2009 privind organizarea și exploatarea jocurilor de noroc, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 246/2010, cu modificările și completările ulterioare (*Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2009*).

12. Potrivit dispozițiilor finale ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 92/2014, aceasta a intrat în vigoare la data de 13.02.2015, astfel încât scadența obligației de plată a taxei pentru anul 2015 era deja depășită.

13. În Legea nr. 124/2015, la art. II alin. (4), s-a prevăzut o altă modalitate de plată a taxei de viciu, respectiv odată cu plata autorizației, potrivit scadențelor reglementate de art. 14 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2009; plata taxei aferente pentru anul 2015 urma să se facă în rate trimestriale, iar prima rată urma să fie plătită la data de 25.03.2015, moment care era depășit la intrarea în vigoare a noului act normativ, proxima scadență urmând a fi la data de 25.06.2015.

14. Cum, prin deciziile atacate, pârâtul a avut în vedere această ultimă scadență, nu se poate reține nelegalitatea și

netemeinicia actelor, existența taxei de viciu începând cu data de 13.02.2015 neputând fi pusă la îndoială.

15. Împotriva hotărârii pronunțate de instanța de fond a declarat recurs reclamanta, invocând motivele de casare prevăzute de art. 488 alin. (1) pct. 6 și 8 din Codul de procedură civilă și susținând, în esență, că au fost încălcate dispozițiile art. I pct. 47 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 92/2014, în forma în vigoare în perioada 15.02.2014—12.06.2015, dispozițiile art. II din același act normativ și principiul neretroactivității legii civile, instituit de art. 6 alin. (1) din Codul civil.

16. Intimatul a formulat întâmpinare, prin care a solicitat respingerea recursului și menținerea hotărârii primei instanțe, susținând, în esență, că taxa de viciu face parte din categoria taxelor speciale, fiind prevăzută la art. I pct. 47 în reglementarea cuprinsă în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 92/2014 (în vigoare începând cu data de 13.02.2015 și până la data de 12.06.2015) și la art. II alin. (4) în reglementarea cuprinsă în Legea nr. 124/2015; a susținut că din interpretarea acestor dispoziții legale rezultă obligativitatea plății taxei de viciu de către organizatorii de jocuri de noroc în ambele variante ale legii, singura diferență fiind perioada de achitare: odată cu plata taxei de licență (potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 92/2014), respectiv odată cu plata taxelor de autorizare (potrivit Legii nr. 124/2015).

III. Dispozițiile legale supuse interpretării

17. *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2009:*

„Art. 14. (...) (2) Taxele aferente activităților din domeniul jocurilor de noroc se plătesc de către operatorii economici organizatori, după cum urmează:

(...)

(v)* pentru jocurile de noroc tip *slot-machine*, taxa se datorează pentru fiecare mijloc de joc și se plătește în 4 rate trimestriale egale, astfel:

A. pentru primul trimestru — până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care documentația a fost aprobată;

B. pentru celelalte trimestre — până la data de 25 inclusiv a ultimei luni din trimestru (respectiv 25 martie, 25 iunie, 25 septembrie și 25 decembrie) pentru trimestrul următor;

(...)

*NOTĂ:

De la data de 12 iunie 2015, operatorii jocului tip *slot-machine*, astfel cum este definit la art. 10 alin. (1) lit. e) pct. (i) și (iii) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2009 au obligația de a achita taxa de viciu în tranșe trimestriale, odată cu plata autorizației [a se vedea art. II alin. (4) din Legea nr. 124/2015].

18. *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 92/2014:*

„Art. I. — Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2009 privind organizarea și exploatarea jocurilor de noroc, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 439 din 26 iunie 2009, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 246/2010, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

(...)

47. **La anexă, punctul 4 se modifică și va avea următorul cuprins:**

«Taxe speciale:

A. Pentru videoloterie (VLT): 2% aplicată asupra venitului din jocurile de noroc ale operatorului licențiat. Taxa se virează în totalitate la bugetul de stat, până la data de 25 inclusiv a lunii următoare, pentru luna anterioară. Taxa colectată se alocă anual prin legea bugetului de stat Ministerului Tineretului și Sportului pentru încurajarea mișcării sportive la nivel național.

B. Taxa de acces — bilet de intrare:

- (i) pentru jocurile de noroc caracteristice cazinourilor: 20 lei;
- (ii) pentru jocurile de noroc caracteristice cluburilor de poker: 10 lei.

C. Taxa de viciu pentru jocurile de noroc caracteristice slot-machine: 400 euro/post autorizat/an, care se achită de organizator odată cu taxa de licență.

D. Taxe administrative pentru solicitarea licenței pentru jocurile de noroc la distanță:

- (i) taxa analiză documentație: 2.500 euro plătiți la depunerea cererii pentru o licență de jocuri de noroc la distanță, împreună cu depunerea documentelor prevăzute în prezenta ordonanță de urgență;
- (ii) taxa de eliberare licență: 8.500 euro/an/licență.»*

(...)"

* NOTĂ:

Pct. 47 al art. I din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 92/2014 a fost abrogat prin pct. 29 al art. I din Legea nr. 124/2015.

19. Legea nr. 124/2015:

„Art. II. — (...) (4) De la data intrării în vigoare a prezentei legi, operatorii jocului tip slot-machine, astfel cum este definit la art. 10 alin. (1) lit. e) pct. (i) și (iii) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2009, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 246/2010, cu modificările și completările ulterioare, au obligația de a achita taxa de viciu în tranșe trimestriale, odată cu plata autorizației.”

IV. Punctul de vedere al părților cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

20. Părțile nu au formulat un punct de vedere cu privire la chestiunea de drept supusă dezlegării.

V. Punctul de vedere al completului de judecată care a formulat sesizarea

A. Cu privire la admisibilitatea sesizării

21. Instanța de trimitere a apreciat că sunt îndeplinite cerințele prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă, reținând următoarele: este investită cu soluționarea cauzei în ultimă instanță; soluționarea cauzei depinde de lămurirea modului de interpretare a dispozițiilor legale ce constituie obiectul sesizării; chestiunea de drept este nouă și asupra ei Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat printr-o altă hotărâre; problema de drept nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare și nici al unei alte sesizări, în condițiile art. 519 din Codul de procedură civilă.

B. Cu privire la chestiunea de drept ce formează obiectul sesizării

22. Instanța de trimitere, Curtea de Apel Pitești, nu a formulat un punct de vedere cu privire la problema de drept supusă dezlegării, rezumându-se la citarea prevederilor legale supuse interpretării și la aprecierea că „în absența unui text de lege insuficient de clar exprimat și având în vedere amploarea activităților de acest gen, generatoare de taxe și impozite la bugetul de stat, a devenit necesară o interpretare uniformă a normelor juridice menționate pentru a se evita apariția practicii judiciare neunitare prin pronunțarea unor soluții diametral opuse în cauze întemeiate pe aceleași premise esențiale”; instanța de trimitere precizează, de asemenea, că în jurisprudența sa „nu a fost identificată altă cauză, care să reclame interpretarea acelorași norme de drept”.

VI. Jurisprudența instanțelor naționale și opiniile exprimate de acestea

23. În jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție nu au fost identificate decizii relevante pentru soluționarea problemei de drept supuse dezlegării.

24. La solicitarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, majoritatea curților de apel au comunicat hotărâri judecătorești și puncte de vedere referitoare la problema de drept supusă discuției, din examinarea cărora se desprinde concluzia că jurisprudența în această materie este cvasiunitară.

A) Astfel, potrivit orientării majorității instanțelor de judecată, s-a considerat că dispozițiile legale supuse interpretării prevăd, în ambele variante, obligativitatea plății taxei de viciu de către organizatorii de jocuri de noroc, singura diferență între cele două reglementări fiind perioada de achitare — odată cu plata taxei de licență, potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 92/2014, respectiv odată cu plata taxelor de autorizare, potrivit Legii nr. 124/2015.

25. În acest sens s-au pronunțat următoarele instanțe: Curtea de Apel Bacău — Secția a II-a civilă de contencios administrativ și fiscal (deciziile nr. 1.279 din 13.10.2016, nr. 1.331 din 20.10.2016 și nr. 963 din 21.06.2016); Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal (Decizia nr. 4.365 din 28.09.2016 și sentințele nr. 1.792 din 27.05.2016 și nr. 1.631 din 17.05.2016); Curtea de Apel Craiova — Secția contencios administrativ și fiscal (deciziile nr. 3.535 din 8.12.2016, nr. 3.228 din 14.11.2016 și nr. 2.643 din 19.09.2016); Curtea de Apel Galați — Secția pentru cauze de contencios administrativ și fiscal (Decizia nr. 1.244 din 24.10.2016); Curtea de Apel Oradea — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal (Decizia nr. 1.668 din 9.09.2016); Curtea de Apel Suceava — Secția de contencios administrativ și fiscal (Decizia nr. 1.367 din 19.10.2016); Tribunalul Constanța — Secția contencios administrativ și fiscal (sentințele nr. 318 din 4.03.2016 și nr. 450 din 7.04.2016); Tribunalul Maramureș — Secția a II-a civilă de contencios administrativ și fiscal (Sentința nr. 621 din 15.03.2016) și Tribunalul Vaslui — Secția civilă (Sentința nr. 427/C4 din 3.12.2015).

26. S-a reținut, în sprijinul acestei orientări, că reglementarea cuprinsă în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 92/2014, astfel cum a fost aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 124/2015, instituie obligativitatea plății unei taxe de viciu pentru jocurile de noroc de tip slot-machine, de 400 euro/post autorizat pe an, începând cu data de 13.02.2015, cât timp operatorul jocului nu și-a manifestat opțiunea de încetare a activității comerciale în condițiile art. 27 din același act normativ, în cazul în care nu era de acord cu noile condiții de autorizare și licențiere; nu este vorba de o aplicare în mod retroactiv a unei legi noi, deoarece nu se pretinde noua taxă anterior intrării în vigoare a legii, ci numai începând cu data de 13.02.2015, pentru viitor, fiind vorba, în fapt, de o aplicare a legii noi la situațiile în curs.

27. Legea nouă este de imediată aplicare, regulă de drept tradusă prin aceea că legea nouă se va aplica, de îndată, tuturor situațiilor ivite după acest moment, excluzând aplicarea legii vechi. Dar legea nouă nu se va aplica numai situațiilor viitoare, care se vor naște ulterior adoptării, ci și situațiilor care au început anterior și ale căror efecte nu s-au finalizat, fiind în curs — fapte în curs de a-și produce efectele (*facta pendentia*). În ceea ce privește momentul de la care noua reglementare începe să își producă efectele sub aspectul noului quantum al taxei datorate, acesta este data de 13.02.2015, modificarea adusă de legea de aprobare, în vigoare de la data de 12.06.2015, vizând modalitatea achitării taxei de viciu, respectiv în tranșe trimestriale.

B) Într-o orientare izolată, Curtea de Apel Brașov — Secția contencios administrativ și fiscal (Decizia nr. 744/R/2016 din 11 octombrie 2016) a apreciat că operatorul economic datorează taxa majorată de licență, astfel cum a fost prevăzută de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 92/2014, numai în ipoteza în care scadența obligației de plată este în intervalul cuprins între data intrării în vigoare a legii și data expirării licențelor.

28. S-a argumentat că prin art. II alin. (4) din Legea nr. 124/2015, în vigoare începând cu data de 12.06.2015, s-a intervenit legislativ asupra scadenței obligației de plată a taxei de viciu, menționându-se că aceasta este datorată „în tranșe trimestriale, odată cu plata autorizației”, termene de plată care

se aplică de la data intrării în vigoare a legii. Prin urmare, pentru perioada 13.02.2015—12.06.2015, scadența taxei de viciu a fost fixată în raport cu scadența taxei de licență, iar după data de 12.06.2015, scadența a fost modificată prin raportare la scadența obligației de plată a autorizației. În condițiile în care operatorii nu aveau obligația să achite taxa de licență în perioada 13.02.2015—12.06.2015, aceștia nu aveau obligația să achite nici taxa de viciu, conform prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 92/2014.

29. Prin urmare, reține Curtea de Apel Brașov — Secția contencios administrativ și fiscal, operatorul economic datorează taxa majorată de licență, astfel cum este prevăzută de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 92/2014, numai în ipoteza în care scadența obligației de plată este în intervalul cuprins între data intrării în vigoare a legii și data expirării licențelor. Pentru identitate de rațiune se impune ca și taxa de viciu să fie datorată în aceleași condiții; or, reclamanta deținea taxa de licență pentru organizarea jocurilor de noroc emisă la data de 1.10.2014 și valabilă până la data de 30.09.2015, fără ca în intervalul cuprins între data intrării în vigoare a actului normativ nou și data expirării licenței să datoreze taxele noi, impuse de acest act normativ, respectiv taxa de licență majorată și taxa de viciu.

VII. Jurisprudența Curții Constituționale, Curții Europene a Drepturilor Omului și Curții de Justiție a Uniunii Europene

30. În jurisprudența Curții Constituționale și a instanțelor europene nu au fost identificate decizii relevante în privința chestiunii de drept ce formează obiectul sesizării.

VIII. Răspunsul Ministerului Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție

31. Prin Adresa nr. 2.386/C/4433/III-5/2016 din 22 decembrie 2016, Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat că la nivelul Secției judiciare — Serviciul judiciar civil nu s-a verificat și nu se verifică, în prezent, practica judiciară în vederea promovării unui recurs în interesul legii cu privire la problema de drept ce formează obiectul sesizării.

IX. Raportul asupra chestiunii de drept

32. Prin raportul întocmit în cauză, conform art. 520 alin. (7) din Codul de procedură civilă, s-a apreciat că nu sunt îndeplinite, cumulativ, condițiile prevăzute de art. 519 din același cod, pentru declanșarea mecanismului privind pronunțarea unei hotărâri prealabile; s-a apreciat de către judecătorul-raportor că nu este îndeplinită condiția noutății chestiunii de drept supuse dezlegării.

X. Înalta Curte

33. Examinând sesizarea, raportul întocmit de judecătorul-raportor și chestiunea de drept a cărei dezlegare se solicită, constată următoarele:

Asupra admisibilității

34. Potrivit dispozițiilor art. 519 din Codul de procedură civilă, „Dacă, în cursul judecării, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, este nouă și asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată”.

35. Legiuitorul a instituit așadar, pentru declanșarea acestei proceduri, o serie de condiții de admisibilitate care se impun a fi întrunite în mod cumulativ, condiții care, în doctrină, au fost identificate după cum urmează:

— existența unei cauze aflate în curs de judecată în ultimă instanță;

— cauza care face obiectul judecării să se afle în competența legală a unui complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al unei curți de apel sau al unui tribunalul investit cu soluționarea cauzei;

— de lămurirea chestiunii de drept a cărei dezlegare se solicită să depindă soluționarea pe fond a cauzei;

— chestiunea de drept să fie nouă și asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție să nu fi statuat și nici să nu facă obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

36. Primele trei condiții de admisibilitate sunt îndeplinite, întrucât instanța de trimitere este o curte de apel, legal investită cu soluționarea unui recurs împotriva unei sentințe date în judecata unei cereri în materia contenciosului administrativ, cauza aflându-se în ultimă instanță; de asemenea, de lămurirea chestiunii de drept a cărei dezlegare se cere depinde soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată.

37. În ceea ce privește ultima dintre condiții se apreciază că aceasta prezintă două aspecte distincte, cel al „noutății” chestiunii de drept, pe de o parte, și cel potrivit căruia Înalta Curte de Casație și Justiție să nu fi statuat asupra respectivei chestiuni de drept, iar aceasta să nu facă obiectul unui recurs în interesul legii, pe de altă parte, concluzie care se desprinde din interpretarea gramaticală a textului de lege citat.

38. Dacă această din urmă ipoteză este îndeplinită, în ceea ce privește cerința „noutății” chestiunii de drept ce formează obiectul sesizării, se impune următoarea analiză.

39. Astfel, așa cum Înalta Curte de Casație și Justiție a statuat în jurisprudența sa anterioară (Decizia nr. 1 din 17 februarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 260 din 9 aprilie 2014; Decizia nr. 3 din 14 aprilie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 437 din 16 iunie 2014; Decizia nr. 4 din 14 aprilie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 437 din 16 iunie 2014; Decizia nr. 6 din 23 iunie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 691 din 22 septembrie 2014), în lipsa unei definiții a „noutății” chestiunii de drept și a unor criterii de determinare a acesteia, care să fie prevăzute în cuprinsul art. 519 din Codul de procedură civilă, rămâne atributul acestei instanțe, sesizată cu pronunțarea unei hotărâri prealabile, să hotărască dacă problema de drept a cărei dezlegare se solicită este nouă.

40. Noutatea unei chestiuni de drept poate fi generată nu numai de o reglementare nou-intrată în vigoare, ci și de una mai veche, cu condiția, însă, ca instanța să fie chemată să se pronunțe asupra respectivei probleme de drept pentru prima dată.

41. Prin urmare, caracterul de noutate se pierde, pe măsură ce chestiunea de drept a primit o dezlegare din partea instanțelor, în urma unei interpretări adecvate, concretizată într-o practică judiciară consacrată, iar opiniile jurisprudențiale izolate sau cele pur subiective nu pot constitui temei declanșator al mecanismului pronunțării unei hotărâri prealabile.

42. Aceasta deoarece condiția noutății trebuie privită, în contextul legiferării sale, ca unul dintre elementele de diferențiere între cele două mecanisme de unificare a practicii: dacă recursul în interesul legii are menirea de a înlătura o practică neunitară deja intervenită în rândul instanțelor judecătorești (control *a posteriori*), hotărârea preliminară are ca scop preîntâmpinarea apariției unei astfel de practici (control *a priori*).

43. Or, așa cum rezultă din studierea jurisprudenței puse la dispoziție de curțile de apel, prezentată în sinteză mai sus, majoritatea instanțelor au pronunțat în această materie hotărâri definitive. Potrivit orientării majorității covârșitoare a instanțelor de judecată și conform aceluiași raționament juridic s-a considerat că dispozițiile legale supuse interpretării prevăd, în ambele variante, obligativitatea plății taxei de viciu de către organizatorii de jocuri de noroc, singura diferență între cele

două reglementări fiind perioada de achitare — odată cu plata taxei de licență, potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 92/2014, respectiv odată cu plata taxelor de autorizare, potrivit Legii nr. 124/2015.

44. Prin urmare, chestiunea de drept a cărei dezlegare se solicită și-a clarificat înțelesul în practica instanțelor, acestea stabilind, în mod cvasiunanim și pentru aceleași considerente (excepție făcând Curtea de Apel Brașov), aceeași interpretare.

45. Existența unei bogate jurisprudențe a instanțelor și orientarea majoritară, cvasiunanimă, a acestora spre o anumită interpretare a normelor de drept supuse analizei fac ca, pe de o parte, chestiunea de drept supusă dezbaterii să își piardă caracterul de noutate în sensul art. 519 din Codul de procedură civilă și, pe de altă parte, ca problema de drept să nu mai

prezinte o dificultate suficient de mare, în măsură să reclame intervenția instanței supreme prin pronunțarea unei hotărâri prealabile. Prin utilizarea mecanismului de interpretare a legilor se poate realiza cu ușurință, așa cum de altfel au procedat majoritatea instanțelor naționale, interpretarea normelor de drept ce fac obiectul sesizării analizate, astfel încât scopul procedurii pronunțării unei hotărâri prealabile — acela de a da dezlegări asupra unor probleme veritabile și dificile de drept — nu este atins în prezenta cauză.

46. Pentru aceste considerente, constatându-se că nu sunt îndeplinite cumulativ condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă, în temeiul art. 521 alin. (1) din același act normativ,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Curtea de Apel Pitești — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal în Dosarul nr. 4.190/109/2015, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept:

„Interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. II alin. (4) din Legea nr. 124/2015 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 92/2014 pentru reglementarea unor măsuri fiscal-bugetare și modificarea unor acte normative situației în care agentul economic a achitat taxa de autorizare înainte de termenele prevăzute de dispozițiile art. 14 alin. (2) lit. b) pct. (v) B din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2009 privind organizarea și exploatarea jocurilor de noroc, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 246/2010, cu modificările și completările ulterioare, și înainte de intrarea în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 92/2014 și a Legii nr. 124/2015”.

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședința publică din data de 13 martie 2017.

PREȘEDINTELE SECȚIEI DE
CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL,
IONEL BARBĂ

Magistrat-asistent,
Aurel Segărceanu

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

